

Naročnina

z naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštno hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

III. LETO

Murska Sobota, 23. septembra 1934.

ŠTEV. 39

Po odredbi Kr. banske uprave

Dravske ban. so vse javne prireditve, shodi in zbori prepo-
vedani v srezu Dolnja Lendava in v obmejnih občinah sreza
Murske Sobote radi razširjenja griže za dobo treh tednov! Vse
napovedane proslave tedaj odpadejo.

RAZGLED PO SVETU

V Beogradu se vrši zborovanje
interparlamentarne unije, to je zveze
parlamentov raznih držav. Italijani so
zadnji hip, užaljeni, odpovedali svoj
prihod. Užaljeni so pa radi tega, ker
jim je nedavno naše časopisje na
njihovo stalno izzivanje po zasluženju
odgovorilo.

V Avstrijo se zadnje dni vra-
čajo v velikem številu hitlerjevci, ki
so svoječasnno zbežali v Nemčijo.
Avstrijske oblasti so v skrbeh, da ne
bi vračajoči se nacisti izvali nov upor.

Avstrijski državniki izjavljajo,
da se v Avstriji pripravlja nova revo-
lucija; tokrat menda zopet od strani
socijalnih demokratov. Ves svet lahko
sedaj primerja red v naši Jugoslaviji
z večnimi zmedami v „kulturni“ Av-
striji.

Iz Bolgarije se je posrečilo
zbežati na Turško zloglasnemu mo-
rilcu in sovražniku naše države Vanču
Mihajlovu. Turške oblasti so ga za
enkrat pridržale v Lozengradu.

Angleška admiralska vojna
ladja je sedaj na obisku v naši split-
ski luki. Angleški admiral Fisher je
obšel našo častno četo ter jo pozdra-
vil v našem jeziku. Admiral je po-
udaril, da je zelo srečen, ko je zopet
na naši čudoviti obali. Posebno je
podčrtal telesno lepoto naših vojakov
in izrazil svoje zadovoljstvo nad iz-
redno disciplino.

Med Madžarsko in našo drža-
vo se je sklenila nova trgovska po-
godba, ki je stopila v veljavo 15. t.
m. in ostane za enkrat v veljavi do
konca 1935. leta.

V Španji še vedno tli pod pe-
pelom. Vsak čas odkrivajo nove za-
loge orožja, ki ga nezadovoljneži
utihotapljujejo preko meje.

Rusijo so končno sprejeli v
Društvo narodov in ji poverili stalen
sedež v svetu velesil.

Po dolgotrajni napetosti med
Rusijo in Mandžu-kuojem (Mandžuri-
jo) je prišlo do delnega sporazuma
vsaj v zadevi rečne plovbe.

V Združenih državah severne
Amerike traja stavka tekstilnih delav-
cev še vedno dalje.

Francija bi se pogodila z Ita-
lijo le v slučaju, da se ista pobota z
Malo antanto in se odpove vsakemu
vmešavanju v Avstrijo.

Politično nebo se je v zadnjem
tednu nekoliko zjasnilo. Upati je, da
bodo narodi končno uvideli, da le
preko sloge vodi pot do blagostanja.

O zaščiti kmetov.

(Nadaljevanje.)

Če dolžnik tega iz katerega si
bodi vzroka ne stori, sme upnik svojo
menično terjatev tožbenim potom iz-
terjati. Verjetno pa je, da bo dolžnik
mogel preskrbeti iste podpise, ker če
se dosednji avalant oz. porok
brani podpisati novo menico, preti
tudi njemu kot solidarnemu dolžniku
tožba in izvršba na takojšnje plačilo
cele menične vsote.

Če upnik iz gori omenjenega po-
voda že vloži tožbo proti meničnemu
dolžniku — kmetu, sme ta še v na-
slednjih 15 dneh po dostavitvi tožbe
izstaviti upniku novo menico, toda
stroške protesta in tožbe mora dolž-
nik v takem slučaju trpeti sam. Če
pa menični dolžnik pusti, da pride do
take tožbe v dveh tromesečnih obro-
kih, izgubi zaščito. Izgleda, da ta iz-
guba zaščite velja le glede meničnih
dolgov napram denarnim zavodom,
ker glede ostalih menic s po uredbi
določenim enoletnim dospelostnim ro-
kom, uredba ničesar ne govori.

Če glede vrednosti novih podpi-
sov na menici ni sporazuma med
strankama, odloči o tem na predlog
in ne na tožbo ene ali druge stranke
sresko sodišče v izvenspornem po-
stopku. Menice, ki so pred 27. 8. 1934
vložene, a še niso plačane, morajo
dolžniki zamenjati z novimi menicami
v roku 30 dni od dneva, ko se jim
tozadevni pišmeni opomini uradno
(običajno po pošti) vroči. Če dolžnik
tega ne stori, izgubi zaščito.

Vsled zamenjave menic ne ugasne
že izvršilnim potem pridobljena za-
stavna pravica.

Če je glavni dolžnik pod zaščito,
tedaj so pod zaščito tudi poroki
in drugi solidarni dolžniki, tudi če
niso kmetje.

V slučaju, da bi se upnik bra-
nil sprejeti zneska, katerega mu po-
nudi dolžnik in ki odgovarja predpi-
som uredbe, ali če noče sprejeti nove
menice, ima dolžnik pravico položiti
znesek ali menico ali oboje na sresko
sodišče tistega okraja, kjer se ima
po dogovoru ali po zakonu znesek
plačati.

Če je dolžnik položil pravilni
znesek ali pravilno izstavljeno novo
menico ob pravem času, se smatra
polog kot plačilo oziroma izstavitelj
nove menice. O pravilnosti pologa
določa sresko sodišče v izvenspornem
postopku.

Šele tedaj, če je dolžnik v 30.
dneh po dospelosti ne plača kakega
letnega obroka, sme upnik zahtevati
plačilno sodnim potom.

Dolžnik, od katerega je upnik
moral sodnim potom izterjevati tri
zaporedne letne obroke, izgubi zaščito.

Če kmet nima dolga več kot 2000
Din, mora plačati te dolgove v štirih
enakih letnih obrokih, počenši s 15.
nov. 1935.

Višina takih dolgov se ugotovi
na isti način kot drugi dolgovi. Od
tako ugotovljene glavnice mora dolž-
nik plačati za leto 1934 obresti po
6%, glavnico več 6% letne obresti v
štirih enakih zaporednih letnih obrokih.

Upnik, ki ima terjati od kmeta
ne več kot Din 2000.—, pa ne ve, da
li kmet dolguje komu drugemu še to-
liko, da skupni dolg prekaša Din
2000.—, bo od dolžnika zahteval pla-
čilo 6% obresti za leto 1934 na dan
15. 11. 1934, glavnico in poznejše 6%
obresti pa v štiriletnih obrokih.

Če pa more dolžnik na podlagi
potrdila občinskega urada dokazati,
da dolguje skupno več kot 2000 Din,
pa ima pravico odplačevati dolgove
v 12. letih. Tozadevno občinsko po-
trdilo mora biti potrjeno po sreskem
načelniku. Ta potrdila občinski urad
izda na podlagi pobotnic, dolžniku
vrnjenih menic, obračunih in podob-
no, katere listine predloži dolžnik, ka-
kor tudi na podlagi pišmenega zasl-
janja ali pišmenih izjav upnikov, ka-
tere obč. uradu navede dolžnik.

Če dolžnik, ki ne dolguje več od
2000 Din, ne plača kakega letnega
obroka v 30. dneh po dospelosti, sme
upnik ta obrok sodno izterjevati. Dolž-
nik, proti kateremu se je sodno po-
stopalo v svrhu izterjatve dveh zapo-
rednih obrokov, izgubi zaščito.

Upnik, ki izterja več kot 6%
oziroma 3.5% obresti od dolgov, ki
so pod zaščito, zagreši prestopok, ki
je kaznovan s zaporom do 6 mese-
cev in z denarno kaznijo do 10.000 Din.

Z dnem 27. 8. 1934 se odlože
vse izvršbe, ki so v teku za izterjavo
zaščitenih dolgov. Ostanejo pa v ve-
ljavi zastavne pravice pridobljene iz-
vršilnim potom. Nove izvršbe glede
zaščitenih dolgov so pa dovoljene, če
se dolžnik ne drži predpisov uredbe.

Izvršba se ustavi le na predlog
prizadete stranke. Če je bila v teku
prisilna uprava zemljišč, katera je
upravitelj obdelal sam, ali potom na-
jemnika, se ista vrnejo dolžniku ka-
dar so pobrani pridelki.

Na zahtevo upnika mora dolžnik
izstaviti listino, na podlagi katere se
mora upnikova terjatev zastavopravno
zavarovati na dolžnikovih nepremič-
ninah. Če se dolžnik brani izdati ta-
ko potrdilo, mu ga preskrbi sodišče
na njegovo prošnjo v izvenspornem
postopku. Če pa dolžnik izkaže, da
je upnikova terjatev že zadostno za-
varovana na zemljiščih, sodišče tako
prošnjo zavrne.

Sledeči dolgovi kmeta niso za-
ščiteni: javne dajatve in pristojbine;
dolgovi do 500 Din, nastali po 20.
10. 1931 iz nakupa blaga, ako ta dolg
ni izpremenjen v menični dolg; vsi
dolgovi nastali po 20. 4. 1932; ter-
jatve iz naslova izdržavanja; terjatve,
ki izvirajo iz kaznivih dejanj; terjatve
za povzročeno poljsko škodo; terjatve
na plači oseb, zaposlenih v gospo-
dinstvu ali gospodarstvu; terjatve na
najemninah; terjatve obrtnikov za njih
dela, nastale po 20. 10. 1931. Končno
ne uživajo zaščite dolgovi iz naslova
dedovanja.

Če je menični dolg nastal pred
20. 4. 1932, pa je bila menica po-
daljšana po tem dnevu, je ta dolg
kljub temu zaščiten.

Zaščiten je sploh dolg, ki je de-
janski nastal pred 20. 4. 1932, tudi
če je bila izdana zadolžnica pozneje,
ali se je pozneje izpremenil pravni
naslov, če se je n. pr. terjatev iz kup-
nine nastale pred 20. 4. 1934 spora-

STARŠI,

ne pozabite na Vaše otroke, kupite jim par novih čevljev, cene so tako nizke,
da plačate za nove čevlje nekaj več, kakor za popravo starih.
BATA MURSKA SOBOTA.

zumno izpremenila po tem dnevu v posojilno terjatev i dr.

Če dolžnik-kmet, katerega upnik toži, svoj dolg takoj prizna in dokaže, da je že pred vložitvijo tožbe napravil vse kar predpisuje uredba, tedaj trpi pravne stroške upnik sam. Če pa je dolžnik, v smislu uredbe iz kakega vzroka izgubil zaščito, ali pa na prvi razpravi ne prizna upnikove terjatve, tedaj trpi on stroške, če pravdo izgubi.

Pravde radi zaščiteneh dolgov, ki so bile viseče, pa ne še pravomočno končane na dan 27. 8. 1934, se morejo končati, toda izvršbe se smejo voditi na podlagi tozadevnih sodb le po predpis h uredbe.

V pravadah proti dolžnikom kmetom, v katerih dolžnik mora biti zastopan po advokatu — kot n. pr. v pravadah radi zneskov nad 12.500 pred okrožnim sodiščem — mora dolžnik, seveda če izgubi pravdo, povrniti tožniku advokatske stroške, ki bodo odmerjeni po posebni tarifi, katero bo Minister pravde šele sestavil.

Če kmet svoje premoženje ali del istega odtuji ali obremeni z namenom, da upnika oškoduje, izgubi zaščito, kot jo izgubi tudi oni, ki dolžnika k temu nagovarja ali mu pri tem pomaga.

Zaščitene so le oni, ki dokaže s potrdilom občinskega urada, da je bil ob času zadolžitve pred 10. 4. 1932 kmet.

Kmet v smislu uredbe pa je oni, ki obdeluje zemljo sam, ali s člani svoje družine in katerega obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz raznih panog kmetijstva, če on, njegova žena in njegovi otroci nimajo skupno več kot 75 ha rodovitne zemlje.

Žena, ki živi skupaj z možem, je zaščitena, če je zaščiten njen mož. Zaščitena pa je tudi tedaj, če njihovi skupni obdavčeni dohodki izvirajo pretežno iz kmetijstva. Če je n. pr.

mož trgovec, čegar dohodki iz trgovine so večji, kot dohodki žene iz kmetijstva, ta ni zaščiten kljub temu, da nima drugega kot kmetijo.

Kmetom se smatrajo tudi nedoletni otroci kmeta, dokler ne postanejo polnoletni, kakor tudi zapuščine po kmetih, dokler niso izročene dedičem.

Kmetje v smislu uredbe so tudi oni, ki vsled bolezni ali pomanjkanja delovnih moči ali iz kake druge nepremagljive ovire obdelujejo svojo zemljo s pomočjo drugih oseb.

Kmetje so dalje oni, ki sicer obdelujejo tujo zemljo, če je kmetovanje njih glavni posel in poleg uslužbenškega ne plačajo prav nobenega drugega davka.

Potrdilo, da li je kdo kmet, izda pristojno županstvo. V pravilniku, katerega bo izdal minister, bo predpisan obrazec za taka potrdila. Dokler pa ni poslovnika, bodo županstva pač izdajala potrdila kot do sedaj. Ta potrdila morajo vsebovati vse dejanske okoliščine, iz katerih se more z gotovostjo sklepati, da so dani vsi predpogoji za zaščito v smislu uredbe. V vsakem slučaju si mora županstvo pribaviti od davčne uprave potrdilo o višini poedinih obdavčenih dolžnikovih dohodkov. To potrdilo pribavi občina uradno, kar pomeni med drugim, da dolžnik ne potroši, za kolek-potrdila davčne uprave.

Vsaka prizadeta stranka more prositi sreskega načelnika, da potrdilo županstva preizkusi. Proti odločbi sreskega načelnika je dopustna pritožba na bana in proti odločbi tega na upravno sodišče.

Sodišče pa, kljub pritožbam proti potrdilu, odloži na zahtevo stranke prisilne prodaje in vrne dolžniku zasežena zemljišča. Če pa je potrdilo pravomočno razveljavljeno, tedaj sodišče na upnikov predlog razveljavi svoj sklep o odložitvi prodaje.

silске čete iz Bodonc, Prosečke vasi in Mačkovec so bile takoj na kraju nesreče. Posrečilo se jim je omejiti požar. Čeprav so bili gasilci neprestano na delu, niso mogli obraniti ostrejša in živinskega hleva. Oboje je pogorelo do tal. Približna škoda znaša 12.000 Din. Preiskava je dognala, da je nastal požar radi neprevidnosti z odprto lučjo. Le na ta način je mogoče tolmačiti, da je nastal ogenj v živinskem hlevu, kjer se je nahajalo okoli 40 q sena in otave. Ker je bila tudi streha pokrita s slamo, je bil takoj ves hlev v ognju. Takojšnja gasilska pomoč je obvarovala Lovenjaka pred večjo nesrečo.

Nič ni popolno na svetu, kar je ustvarjeno od človeške roke. Izmed pralnih sredstev pa se popolnosti najbolj približujejo Zlatorog-ovi izdelki: Zlatorog ovo milo, Zlatorog-ovo terpeninovo milo in Zlatorog-ove luske. Njihova čistilna moč in izdatnost je splošno znana. Dobrota Zlatorog-ovega mila je prišla že kar v pregovor: „Le Zlatorog milo da belo perilo!“ Naše na čistočo vajene gospodinje ga rade kupujejo. Tako je prav. Priporočamo ga tudi mi!

Nagrada. Na poti iz Dol. Lendave v Radmožance je nekdo izgubil kuverto v kateri so bili važni originalni dokumenti gospe Cimerman Vilme, šol. uprav. v Radmožancih. Pošten najditelj se naproša, da jih proti nagradi vrne v šoli Radmožancih ali pa, na obč. uradu Dol. Lendava.

Dolnja Lendava. Minulo nedeljo je bila v D. Lendavi slovesna blagoslovitev evangeličanske cerkve, katero je opravil prežvišeni škof, dr. Popp iz Zagreba. Svečanosti so prisostvovali duhovniki iz obeh srezov ter veliko število gasilskih čet in ostalega občinstva. Slovesnost je potekla zelo pobožno. Zvečer se je vračal narod domov v natrpanih avtomobilih, pevajoč pobožne pesmi. Računajo, da je bilo navzočih pri blagoslovitvi samo iz murskosoboškega sreza do tisoč ljudi. Odposlane so bile vdanostne brzojavke Kabinetni pisarni, g. banu in drugim.

Ob avstrijski meji. V zadnjem času je dospelo na avstrijsko mejo veliko število Heimwerovcev. So to večinoma mladi fantje. Meja je popolnoma zastražena, ker se avstrijske oblasti boje, da bi se število beguncev še povečalo. Radgonska vojašnica je polna vojaštva, ki je oboroženo tudi s topovi.

Dol. Lendava. V imenu evang. občine v Dolnji Lendavi se najiskrenejše zahvaljujemo vsim onim gasilskim četam v Murskosoboškem in Dolnelendavskem srezu, kakor tudi vsem ostalim vdeležencem, ki so se blagovolili v tako velikem številu udeležiti blagoslovitve naše cerkve. Odbor.

Šalovska gas. četa je ob priliki proslave svoje desetletnice in blagoslovitve svoje zastave prejela čestitke od ministra dr. Angjelinovića,

od sekretarijata kralj. banske uprave Dravske banovine in od gas. saveza kraljevine Jugoslavije. Minister za fizično vzgojo naroda, dr. Angjelinovič, se zahvaljuje četi na pozdravnem telegramu z besedami: „Siguren sem, da bo Vaša četa, kot do sedaj, storila vse za napredek našega gasilstva, izvršujoč, vedno pripravna, svoje zvišene dolžnosti za dobro svojega bližnjega. „Pomoz Bog!“ Vaš Dr. Angjelinovič.“ Gasilski savez kraljevine Jugoslavije pozdravlja četo: „Iskreno čestitam na lepem in zaslužnem jubileju; pošiljam bratske pozdrave Upravi in vsemu članstvu Vaše zaslužne čete, želeč Vam mnogo uspeha v delu za obče dobro, v korist našega kralja in Domovine. Pozdravljam Vas z našim „Pomoz Bog“ II. podstarešina.“

Gornja Radgona.

V silobranu streljal na nasprotnika. V noči od ponedeljka na torek, dne 11. t. m. je Karlo France, posestnikov sin iz Brengove, v družbi tovarišev popival v gostilni Jakoba Kozara, v Kunovi pri Negovi. Precejšnja količina zavžitega alkohola je fante ojunačila za ponočno vasovanje. Sklenili so, da se v pozni uri zglase še pri Tončki Slekovci v Kunovi. Med potoma so naleteli na družbo treh moških, ki so se mirno razgovarjali. Med temi je bil tudi Slekovci Franc in Kreft Jože. Kakor je dognala preiskava je Karlo France brez vsakega povoda začel kamenjati mirno trojico, pri čemur je zadel Slekovca v glavo, Krefta pa je precej močno poškodoval na glavi in vratu. Slekovci je pobegnil pred nasilnežem domov, kjer se je odpravil k počitku. Za sigurnost se je oborožil z lovsko puško. Kmalu nato je prispela pijana družba, v kateri je bil tudi Karlo France na dom k Slekovcu pod Tončkino okno, katera jim pa ni hotela odpreti. Karlo France je obšel hišo in opazil na dvorišču iz stranišča prihajajočega Slekovca Franca. Karlo je potegnil žepni nož ter skočil za nasprotnikom. Slekovci, ki je bil oborožen s puško, je zaklical „Stoj!“ in, ker Karlo tega ni storil, je sprožil pri čemur je zadel Karla v dlan leve roke in v desno stran trebuha. Poškodovani je bil še pri moči, da je zbežal k bližnji sosedu in tam obležal. Tovariši so poškodovanega Karla F. odpremili k doktorju pri Sv. Trojici. Slekovci Franc se je drugo jutro sam javil na orožniški postaji. Zagovarjati se bo moral radi nošenja orožja in radi poškodb, ki jih je zadel Karlo v silobranu.

Inšpekcija štajerskih garnizij v Avstriji. V četrtek, dne 13. septembra 1934 je prispela vojaška komisija s štajerskim deželnim brigadirjem, v kateri sta bila tudi graški nadškof Pawlikowski in državni tajnik general Zehner v obmejno mesto Radkersburg ter tamkaj inšpicirala nedavno tjakaj prispelo posadko. Razven uniformiranih generalov je nosil tudi nadškof vojaško čepico, na prsih pa je imel pripeta številna odlikovanja.

NAŠA KRAJINA

Murska Sobotica:

Teden Rdečega križa — prijetno presenečenje. V nedeljo, dne 16. t. m. je v počastitev društva Rdečega križa svirala v času od 9. do 10. ure dopoldne mestna godba na Glavnem trgu v Murški Soboti. Odigrala je nekaj komadov s tako finostjo, da se je razvajeno občinstvo kar čudilo nenadnemu napredku v tej kratki dobi obstoja. — V ponedeljek ob 6. uri je priredil sreski odbor Rdečega križa v „kinu Dittrich“ filmsko predstavo „Dva brata“ z uvodnim nagovorom g. sres. šol. nadzorika Velnarja „O pomenu in važnosti Rdečega križa“. Predstave se je udeležilo 600 oseb.

Smrt. Brat, v tukajšnjem srezu prav dobro poznanega in nad vse spoštovanega gospoda dr. Farkaša, je 19. septembra 1934 nenadoma umrl. Pogreb blagopokojnega se je izvršil ob številni udeležbi prebivalstva dne 20. sept. Ob izgubi dragega brata izražamo gospodu dr. Farkašu naše iskreno sožalje. — G. dr. Farkaš je dne 21. septembra 1934 zopet odpotoval na svoje službeno mesto v Beograd.

Samaritanski tečaj. Sreski odbor Rdečega križa bo priredil samaritanski tečaj. Tečaj traja od 15. okt. do 15. dec. 1934. Tečaj je po-

polnoma brezplačen, vodi ga prim. bolnice g. dr. Brezovnik. Prijave sprejema sreski tajnik društva Rdečega križa g. Čížek.

Francoski krožek. Vsi, ki se zanimajo za I. ali II. tečaj, so vabljeni na sestanek v ponedeljek 24. sept. ob 8. uri zvečer v malo dvorano Sokolskega doma.

Proslava 15 letnice osvoboditve Prekmurja v Murški Soboti. V proslavo 15 letnice osvoboditve Prekmurja bo priredil sokolski orkester v M. Soboti koncert začetkom prih. meseca v Sokolskem domu. Program bo izvajal ojačan orkester v katerega so vstopili priznani glasbeniki. Na programu so orkestralne skladbe, solotočke g. Nadaja in gdč. Gregorčeve. Kot posebno zanimivost tega večera omenjamo solospjev, ki ga je na besedilo g. dr. VI. Brezovnika, šefa tuk. kirurški oddelka uglasbil prof. V. Mirk. Glasbeno vodstvo: prof. Ub. Justin. Koncert bo vsekakor dogodek v našem glasbenem življenju in bo ž njim Sokol dostojno proslavil to važno obletnico. Točnejši program pravočasno objavimo.

Požar. Gorelo je dne 15. sept. ob pol 11. uri zvečer pri posestniku Lovenjak Jožefu v Poznanovcih. Ga-

V NEDELJO, DNE 7. X. 1934 TOMBOLA SOKOLSKEGA DRUŠTVA.
3.- DIN. — 2.000.- DIN.

Griža,

ki se je pojavila pred dobrim mesecem v Melincih, še vedno razsaja v Ižakovcih in Melincih, razširila se je pa tudi v Gor. Bistrico in Odrance, par slučajev je pa tudi v Dol. Bistrici in Žižkih.

Da se je bolezen tako razširila, je v glavnem krivda prebivalcev samih, ki do zadnjega prikrivajo zdravnikom, da imajo pri hiši bolnika. Parkrat se je že dogodilo, da je zdravnik našel bolnika na slami, ko je hodil okoli hiše, domači so ga pa zatajili; celo na griži bolanega malega otročička je pred par dnevi našel zdravnik v koritu za kruh, skritem pod posteljo, kjer je ležala stara mati istotako bolna. Šele, če kdo umre v hiši, ali pa, ko vidi, da gre z bolnikom h koncu, prosijo pomoči. Najboljše sredstvo, da se širjenje omeji, je, da se bolnika odstrani od ostalih zdravih članov družine in se ga odpremi v bolnico. Ker pa je tukaj javna bolnica popolnoma prenapolnjena z nalezljivimi boleznimi, in ni mogoče sprejeti novih, se v par dnevih uredi najbrže v Odrancih v novi šoli zasilna bolnica, kamor bodo vsi oboleli prepeljeni s sanitetnim avtom.

Vsi prebivalci vasi Ižakovci in Odranci so bili cepljeni proti griži; v najkrajšem času bodo pa še druge vasi. Začasno so zaprte (kontumacirane) vasi Melinci, Ižakovci, deloma pa Gor. Bistrica in Odranci.

Še par kratkih navodil, ki naj si jih čitatelji dobro zapomnijo.

Griža je nalezljiva bolezen, nevarna za vse enako, tako za otroke, kot za odrasle in starce.

Če kdo oboli, naj ga domači takoj javijo zdravniku, ki najboljšee, kaj in kako in vam bo dal tudi najboljši nasvet.

Ne zahajajte v hiše, kjer veste, da je bolnik in pazite na otroke, da vam oni ne занesejo bolezni v hišo. Pazite strogo na snago in čistočo v hiši; pred vsako jedjo si dobro operite roke, ne jejte sadja, dokler ga dobro ne operete v čisti vodi, še boljše je, da ga kuhate!

Če vodo prekuhate in jo pijete ohlajeno, ste lahko sigurni, da je voda čista in da ni nevarna za vaše zdravje!

Pokončavajte muhe, ker mrčes prenaša bolezenske kalle na zdrave ljudi in na jedi!

Lažje se je varovati griže, kot jo pa ozdraviti!

Ubogajmo zdravniške nasvete in uredbe in ukrepe naših oblasti, ki so izdane v naše dobro, radi našega in naših otrok zdravja!

Zahvala.

Sreski odbor društva Rdečega križa se tudi tem potom najlepše zahvaljuje mestni godbi Murska Sobota pri sodelovanju tedna Rdečega križa, nadalje se zahvaljuje gospodu Dittrichu, ki je brezplačno odstopil dvo-rano za prireditev filmske predstave „Dva brata“.

kulturni in zgodovinski moment meščanom v trajnem spominu. Kulturni center Medjimurja bo imel že na predvečer svečan mimo hod in bakljado po mestu.

Iz uredništva:

Cenjenim dopisnikom Murske Krajine! V zadnji številki je izostalo več dopisov, katerih nismo mogli objaviti radi preveč tesno odmerjenega prostora. Storili bomo to v prihodnji številki, a za zdaj prosimo oprostila. Dostavite uredništvu tudi vprašanja gospodarske vsebine, kar nas bo posebno veselilo. Odgovore prinesemo v Murski Krajini, da bodo koristili vsem kmetovalcem. Pri pošiljanju dopisov pazite na rok. Ako dospe dopis do srede zjutraj, je objavljen že v številki, ki izide v četrtek.

Nabirajte tudi naročnike, da bo list sčasoma dobil večji obseg!

Med tednom:

DOMA:

Nesrečna pošast povzroča še po smrti skrbi. Kakor smo že poročali, so ribiči odpeljali velikanskega morskega psa na ljubljanski velesejem, a se jim je na potu v Ljubljano pokvaril avto radi ogromne teže. Avto, ki je prišel na pomoč, pa je odpeljal zverino v Zagreb, kjer so jo razstavili občinstvu proti malenkostni vstopnini. Z vstopnino so hoteli kriti stroške za preparacijo živali, ki bi jo potem odstopili zagrebškemu zoološkem muzeju. Toda balzamiranje pošasti bo stalo okoli 10.000 Din, na vstopnini so pa prejeli le 2003 Din. Niti apel na meščane in šole, da bi pogledali pošast, ni izdal. Gospod Alinger je že pričel s konzerviranjem ribe. Kralj. banska uprava in mestno načelstvo sta obljubila, da bosta krila primanjkljaj. Po dobljenih informacijah preparira g. Alinger žival z 10 ljudmi. Izloženo je že vse meso in zakopano v zemljo. Notranjost kože je posuta s soljo in alaunom. Izstaknili so oči in še nekatere druge stvari, ki zanimajo zoološki muzej. Koža s plavutmi je že prenešena v prostore zoološkega muzeja. V zoološkem muzeju bodo nadaljevali z delom. Morski pes bo dobil obliko plavajoče ribe z raztegnjenimi plavutmi. Ko so ribo preparirali, so ugotovili, da se je žival nahajala še v dobrem stanju in bi lahko ostala v takem še 10 dni.

Redka smola. Nekemu zagrebškemu trgovcu je neznanec odnesel obleko, vredno 1000 Din. V žepu te obleke pa je bila še zlata ura in verižica v vrednosti 2000 Din. Tat je odnesel obleko v starinarnico, da bi jo tam prodal. Ko je starinar pregledal žepe, je našel zlate predmete. Neznanec se ni mogel načuditi zlatnini in ker ni mogel pojasniti odkod mu te stvari, se je prestrašil in zbežal. Pustil pa je v naglici vse pri starinarju in

trgovec je lahko kmalu oblekel svojo suknjo z zlato uro vred.

Železniška nesreča. V soboto popoldne se je zgodila na industrijski progi v Bosni, med postajama Maslovari in Kotorvaroš težka železniška nesreča. Na postajo Orahovo je privozil vlak s 15 praznimi vagoni. V trenutku je opazil strojevodja, da mu vozi nasproti drugi vlak z 20 vagoni, na katerih so bili hlodi. Pomožno osobje je izpredvidelo, da mora priti vsak moment do katastrofe in so počeli skakati iz vagonov. Poskakalo je iz obeh vlakov okrog 20 ljudi, obenem tudi strojevodji in kurjači, ki niso mogli preprečiti katastrofe. Kmalu sta se obe lokomotive zarinili druga v drugo in se ob velikem trušču in lomu zvalile v jarek, a prav tako še 6 razbitih vagonov. Preiskava je dognala, da je katastrofo kriv telefonist.

Brat ubil brata. V vasi Klakoma blizu Samobora, se je pred par dnevi zgodil težek zločin. Kmet Jurij Naglič je med spanjem zaklal s sekiro svojega brata Ivana. Jurij je mrzil svojega brata misleč, da je radi njega prikrajan na deležu. Pravijo pa, da Jurij ni bil čisto normalen, saj se je še pred kratkim vrnil iz umobolnice v Stenjevec.

DRUGOD:

Poljska o narodnih manjšinah. Poljski zunanji minister dr. Beck je v Ženevi in v internacionalni javnosti izzval velik odpor s svojim predlogom, da se zaščita narodnih manjšin generalizira, t. j. da se vse države, članice društva narodov, obvežejo, da bodo spoštovale pravo narodnih manjšin. Ta predlog ne bi izzval toliko hrupa, ako ne bi Poljska pri reševanju pretela z represalijami. Predvsem je Poljska odklonila vsako nadaljnje sodelovanje z mednarodnimi organizacijami v pogledu kontrole in manjšinske zaščite v svojih mejah, ali skratka: Poljska ne smatra več obveze glede narodnih manjšin za legalne, dokler se njen predlog o generalizaciji zaščite narodnih manjšin ne razširi na vse člane društva narodov. To je dogodek izredno velike važnosti, ne samo za Poljsko in njene manjšine, ampak tudi za društvo narodov in za vso mednarodno javnost. Že na prvi pogled moramo konstatirati, da je poljski predlog o generalizaciji zaščite pošten in pravilen in, da ga tudi vsi oni, kateri žele pravo mednarodno demokracijo, sprejemajo z največjim zadovoljstvom. Ni pravično, da morajo izvajati samo mali narodi zaščito in spoštovanje narodnih manjšin, med tem, ko so se velesile izognile te dolžnosti, češ, da je njih kultura in demokratska ustanova dovoljno jamstvo za zaščito. Pokazalo se je pa ravno narobe: Ne kultura in ne demokracija ne ovirata velesil pri uničevanju narodnih manjšin. — Najlepši vzgled nam daje naših šeststotisoč Jugoslovancev, ki ječe pod velesilo brez vsake pravice in zaščite.

Tudi Čakovec slavi.

Dne 13. t. m. je imel mestni svet v Čakovcu svečano sejo pod predsedstvom g. Nöthiga. Najprej je bil prečitani sklep o mestnem okolišu in taksah. Mestni svet se je pri tem ravnal po načrtu Karlovca, le da je znižal takse za 50%. Važna točka dnevnega reda je bila svečana uvrstitev Čakovca med mesta. Sklenilo se je, da se ta svečanost izvrši 23. t. m. čim slovesnejše tako, da bo ostal ta

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH
V MURSKI SOBOTI

Veleopereta

V dvoje je lepše

(Zwei in einem Auto)

Glazba: Bruno Granichsäden.

V gl. vlogah: Magda Schneider, E. Verebes in Kurt Gerron.

Predstave se vršijo:

V NEDELJO, dne 23. septem. ob 1/2 4 uri popoldne in zvečer ob 1/2 9 uri.

Naroda ni mogoče iztrebiti.

Ob 15 letnici osvobojenja Prekmurja, je naša sveta dolžnost, da se ozremo tudi na one naše brate onkraj mej, ki niso deležni dobrot naše skupne matere in nad katerimi vihti krvavi bič nasilja in krivice — ali še živé — ali še upajo v vstajenje in našo moč. — Naroda ni mogoče iztrebiti! Ogromna sredstva izdaja fašistična Italija za uničenje našega življa v Italiji! Milijone so že izdali za balistične in avangardistične uniforme. Milijone so izdali za korumpiranje prebivalstva. Še večjo silo pa so uporabili z biči, ječami in drugimi strahotami, samo da bi ubili in zatrli sveto materino besedo! Človek se mora čuditi civilizaciji 20. stoletja, zapadni omiki in demokraciji — še bolj pa odporni sili, s katero odbijajo naši bratje poiskuse barbarstva za raznarodovanje. Živijo? Upajo? Še niso upognili hrbtenice! Junaško se drži tužna Istra. Tu je jugoslovanska zavest zelo močna, pa naj bo med starimi kmeti ali mladino. Naša isterska mati daje še sok iz grudi, še tečejo viri sladke materine besede! In tega soka ne bo konca! Tekel bo na veke! Fašistični tajniki in njih korporacije, balile in sodrge, izžemajo narod in si polnijo žepe — jezika in vere pa ne morejo oropati. Ob 15 letnici osvobojenja Prekmurja, misli tudi na neosvobojene brate, na internirane duhovnike in vse, ki trpe po krivicil Veruj tudi ti, da naroda ni mogoče iztrebiti. Vstal bo slaven in ponosen — zgodovina pa bo pisala...

Zatiramo! Tako pravi inozemstvo o Jugoslaviji! Na bivšem Štajerskem je bilo otvorenih v začetku šolskega leta kar 5 manjšinskih šol in

Dne 23. t. m. TRGATVENA VESELICA v gostilni Rocet v Mačkovcih

sicer v Mariboru, Št. Ilju, Apačah, Stogovcih in v Lokavcu. Važen je primer naše širokogrudnosti v Št. Ilju. Za 7% priseljenega nemštva je bila odprta nemška šola. Ponekod ima 23 nemških otrok lasten razred, v nemški Avstriji pa mora vsa naša mladina obiskovati nemške šole, čeprav jih je na tisoče. Kako zatira Jugoslavija manjšine, pokazuje tudi primer v Serdici, kjer se je odprla nemška paralelka po 14 letih osvobojenja.

Štrašna nesreča v gimnaziji. V Plovdivu, v Bolgariji, se je minuli ponedeljek zgodila huda nesreča, ki je zahtevala veliko število mrtvih in ranjenih. Med govorom ravnatelja, pred zbranimi profesorji in dijaki, se je vdrl strop 4 m globoko. V dvorano so takoj prihiteli na pomoč pasanti, policisti in gasilci.

Čuda tehnike. V Ameriki grade že nekaj let ogromen jez, ki ima v glavnem namen preprečiti povodnji v dolnjem toku reke Colorado. Obenem bo jez omogočil namakanje velikanjskih pokrajin ob obeh bregovih reke. Poleg tega pa bodo ob njem zgradili največjo električno centralo na svetu, ki bo mogla v enem letu producirati en bilijon in pol kilovatnih ur. Zgradba samega jezua bo stala 8 milijard dolarjev. Jez bo zgrajen iz železobetona in bo požrl 7 milijonov ton betonske mešanice. Iz te količine bi lahko zgradili najmodernejše mesto, ki bi imelo 30.000 hiš in v katerih bi stanovalo 150.000 ljudi.

Opasna ženska. Na severnem Kitajskem je komaj 19 let stara Kitajka organizirala močno roparsko tolpo. Oblasti so razpisale veliko nagrado na to žensko, vendar je vsakega strah že samo omeniti njeno ime. Pravijo, da je ta žena sama umorila nad 50 ljudi.

Milijarde za oboroževanje. V zadnjih 10 letih so na svetu najmanj denarja porabili za oboroževanje leta 1933. Vendar je to leto požrlo 175 milijard dolarjev. Rekordno leto po vojni je bilo 1930, ko je šlo za oboroževanje 297 milijard dolarjev. V desetih letih pa je požrlo oboroževanje cca 1900 milijard dolarjev.

Rezerva proti aktivnim četam. Preteklo soboto je francoski generalni štab izdal ukaz za mobilizacijo 41. divizije, ki sestoji iz samih rezervistov. Divizija, ki šteje okrog 25.000 mož, bo imela manevre do kraja septembra in se bo od 27. do 30. t. m. borila proti 12. aktivni diviziji. Manevrom prisostvuje vrhovni poveljnik francoske vojske, general Weygand.

GASILSTVO:

Mlajtnici. Da bo izpopolnjen naš zadnji članek o izvršeni okrožni gasilski vaji pri nas, se moramo v prvi vrsti zahvaliti gg. župnim funkcionarjem posebno župnemu starešini in narodnemu poslancu g. Benko Josipu, kakor tudi okrožnemu inšpektorju g. Kuhar Štefanu, vsem četnim funkcionarjem, gasilcem ter prijateljem, ki so nas ob priliki vaje obiskali.

Dolič. Gasilska četa v Doliču se najiskrenejše zahvaljuje vsem cenjenim darovalcem, ki so z denarjem ali blagom pripomogli k postavitvi gasilskega doma.

ANEKDOTA.

Vse na narodov račun.

Črnogorci so vprašali nekoč svojega vladiko za njegovo mnenje o spremembi vlade in ustave. Da bi jim ta čim jasnejše prikazal, jim je povedal sledečo zgodbo:

„Bil je lopov, ki je skoraj vse svoje življenje kradel. Končno ga je policija le vlovila. Zvezali so ga za drevo in obrnili so mu glavo k solncu. Ker je bilo poletje, so ga napadale muhe in mu pile kri, a on se jih ni mogel na noben način obraniti. Prišel pa je mimo nek dober človek, ki je poskušal s kapo pregnati roje muh. Lopov pa mu reče: „Pusti te muhe in ne prepodi jih, ker se bojim, da bodo prišle druge, ki bodo še bolj lačne in me bodo še bolj vjedale, te pa so se skoraj že nasitile...“

Prav tako je z izpremembo vlade in ustave, pravi vladika Črnogorcem. Oni prvi so se dovolj najedli, a ti novi se bodo še bolj; vse to, pa gre na račun ljudstva.

SK. Mura - SK. Panonija 12:0 (5:0).

V nedeljo se je odigrala derby tekma v korist blagajne LNP, ki je končala z nepričakovano visokim porazom SK. Panonije. V kaki premoči je bila SK. Mura, dokazuje tudi razlika kotov 21:0.

Sodnik g. Bizjak iz Maribora je bil dober.

Prihodnjo nedeljo se bodo začele prvenstvene tekme II. razreda v mariborskem okrožju. Že v prvem kolu nastopita najresnejša kandidata za prvo mesto, SK Mura in SK Ptuj. Tekma se bo odigrala v Ptuj, kjer je SK Mura dvakrat zaporedoma podlegla SK Ptuj, ki je zadnje čase dosegel zavidljive uspehe. Kljub temu upamo, da bo SK Mura, zavedajoč se važnosti te tekme, izpolnila željo mnogih svojih pristašev s tem, da bo zaigrala požrtvovalno in si priborila, če že ne obe, pa vsaj eno točko.

V Murski Soboti pa se bo vršila prvenstvena tekma med SK Panonijo in SK. Dravo iz Ptuja.

—ki.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murski Soboti.

Seja Centralnega predstavništva zvez trg. združenj Jugoslavije.

Dne 8. in 9. septembra t. l. je bila v Zagrebu seja Centralnega predstavništva zvez trg. združenj kraljevine Jugoslavije. Udeležba na seji je bila zelo velika in pri obravnavi raznih vprašanj se je pokazala popolna solidarnost celokupnega trgovstva. O poteku seje je bil izdan naslednji komunikat:

Na seji Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj, ki je bila dne 8. in 9. septembra t. l. v

prostorih Zveze trgovskih združenj Savske banovine v Zagrebu, se je razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih, ki danes zanimajo trgovski stan. Sprejeti so bili soglasni in zelo važni sklepi. V smislu teh sklepov se bodo storili takoj potrebni koraki pri pristojnih oblasteh, da se uredi zlasti ona gospodarska vprašanja, ki ne prenesejo nobenega odlaganja več. Prav tako se bodo storili potrebni koraki, da se izboljšajo pogoji za napredek trgovine.

KMETIJSTVO

Sreska kmetijska razstava v M. Soboti.

Navodila za razstavljalce.

Poljski pridelki.

Vsi poljski pridelki, kot pšenica, rži (žita), ječmena, ovs, prosa, ajde, koruze, naj se pošljejo do 2. oktobra na ban. kmetijsko šolo Rakičan.

1. **Žito (silje)**, se mora poslati po možnosti v celih rastlinah, povezanih v snope ali v klasju. Vsak razstavljalac pa mora poslati tudi zrnje in sicer 1—2 kg ter navesti pridelek na ha.

2. **Okopanice**: krompir v teži 2 kg, repa in pesa (burgula) 3—4 komadov, buče (tikve) in zelje ter ohrovt 2 komada in korenje (mrkva).

3. **krmske rastline**: črna detelja, lucerna, grahorka, grah, se razstavi kot seno v snopkih in v semenu od 100—500 gr. Ako imajo posestniki te rastline v svežem stanju, naj jih tudi v tej obliki razstavijo. Zaželjene so tudi druge krmske rastline kakor razne vrste trav in detelj (inkarnatka) v snopih ter v semenu.

4. **trgovske in industrijske rastline**: lan, konoplja, mak, ricinus, soja, solnčnica, oljna repica, naj se pošlje v snopih 10—20 rastlin, razen solnčnice, pri kateri zadostujeta dve rastlini.

Semena od teh rastlin naj se da do 1 kg razstavnemu odboru. Poedine vrste lanu naj razstavijo tudi kot predivo.

Sočljuje: fižol (graj), boba, leče naj se razstavi 1 do 2 kg v semenu ter 1—3 rastline.

Vrtni pridelki: črna čebula, navadna čebula, česenj, koleraba, karfiol, grah, rani krompir, razne salate, celera, paprika, paradižniki, hren, vrtni fižol (visoki), naj se razstavi v plodih in semenih.

Potrebna količina pri ohrovtu, kolerabi, karfiolu je 1—2 glavi. Drobne semena od teh rastlin naj se razstavi po 100 gr, debelega semena fižol, grah itd.) 1—2 kg.

Konservirano povrtnino je razstaviti po 1—2 steklenici.

Razstaviti je tudi poljedelske, vrtnarske stroje ter orodja, ki se izdelujejo doma.

Izdelke domače obrti kakor: platno, tepihe, košare, cekre, nože, lonce, skleda itd.

Označba.

Pri žitaricah naj bo navezana na snopih cedulja, kjer je navedeno ime lastnika, izvor ter vsaj približni pri-

delek na ha. Zrnje (silje) in druga semena naj bodo zapakana v vrečkah. Tudi v vrečkah naj bo cedulja z imenom lastnika, z navedbo izvora in pridelka na ha. Paziti je, da bodo vrečice dobro zapakovane in trpežne, da se seme pri prevozu ne raztrese in pomeša.

Poverjeniki naj zberejo ves material ter ga vložijo v veliko vrečo oziroma zaboj, ki naj se odpremi s priložnostnim vozom najkasneje do 2. oktobra na kmet. šolo v Rakičan, kjer se bo ves material zbiral. Paziti je zlasti na snope ter poedine rastline, da se med potjo ne pokvarijo.

Razni plodovi, krompir, pesa, repa, se morajo ločeno po posestnikih v primernih zabojih dostaviti. Tudi pri teh predmetih je navesti ime lastnika, sorta, izvor ter pridelek na ha.

Opozarjam vse, da razstavn material, ki se bo dostavljal po poprej določenem terminu, ne bo mogel biti upoštevan radi razdelitve prostora na razstavi.

Poskusno oranje se bo vršilo z najnovejšim plugom „Lesce“ dne 26. septembra 1934 ob 8. uri na zemljišču ob Radgonski cesti med Mursko Soboto in Črnelovci. Vabimo kmetovalce in one, ki se zanimajo za kmetijski napredek, da se poskusnega oranja v čim večjem številu vdeležijo, kjer bodo imeli priliko oceniti moderni jekleni plug.

Žrčne cene:

Žitni trg.

Pšenica baška Din. 117.50—120, gorb. 117.50—120, banaška 117.50 do 120, sremska 112.50—115. Koruza stara 96.50—100, umetno sušena 85, par. Indija suha 70. Moka je ostala neizpremenjena in notira po znamki in postaji 205—215. Ječmen pivovarski 68—69 kg Din 135, 64—65 kg Din 115. Otrobi drobni 85.90, debeli 95 do 100. Fižol vagonsko blago 142, vlačilsko blago brez vreč 145.

Živina.

Mariborski sejem, 14. septembra. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari za komad 50—80 Din, 7—9 tednov stari 100—120, 3—4 mesece stari 160—200, 5—7 mesecev stari 250—300, 8—10 mesecev 350 do 450, 1 leto stari 500—600, 1 kg žive teže Din 6.50—7, 1 kg mrtve teže 8.50 do 10.50.

Novi vinske lagve prodam ali z arende dam. Naslov pove Prekmurska Tiskarna v M. Soboti.

„PORSOL“

za suho pacanje pšenice

se dobi pri

ČEH FRANC

trgovina z mešanim blagom

MURSKA SOBOTA.